

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84350,Hess-Kazimierz-Konrad.html>
2023-10-02, 15:47

Hess Kazimierz Konrad

HESS Kazimierz Konrad (18 VIII 1919, Ligota, pow. bielski – 1 IX 1979, Poznań), mechanik, specjalista odlewnik. Syn Alojzego, nauczyciela szkoły powszechnej, i Anny Martinek.

Po uzyskaniu w 1938 matury w Państwowym Gimnazjum im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie, rozpoczął studia na wydziale hutniczym Akad. Górniczej w Krakowie.

We IX 1939 walczył w szeregach Legii Akademickiej, a broń złożył pod Rohatynem, po czym pozostał we Lwowie, zapisując się na wydział mechaniczny Politechniki Lwowskiej, przemianowanej na Lwowski Inst. Politechniczny. Z powodu trudności materialnych powrócił w okolice Krakowa, gdzie w miejscowości Brzeźnica był sprzedawcą. Od VII 1940 do V 1945 pracował jako technik w Biurze Sieci Miejskich Wodociągowych i Kanalizacyjnych w Krakowie.

W roku akademickim 1941/42 studiował w Szkole Górniczo-Hutniczo-Mierniczej w Krakowie i uzyskał tam dyplom technika hutnika. W 1942 wznowił studia na tajnych kompletach wydziału metalurgicznego Akad. Górniczej pod kierunkiem prof. A. Krupkowskiego, który w 1943 skierował H. do Warszawy na studia na wydziale mechanicznym Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej, utworzonej przez niemieckie władze okupacyjne. Równocześnie uczęszczał na zajęcia w działającej w podziemiu PW. W 1944 wstąpił do AK, a po wybuchu powstania warszawskiego 1944 przeniósł się do oddziałów partyzanckich AK i Batalionów Chłopskich działających w okolicy Miechowa.

W 1945 podjął przerwane studia w Akad. Górniczej w Krakowie, kontynuował je na IV roku wydziału komunikacji i równocześnie na III roku wydziału hutniczego. W 1946 uzyskał na wydziale komunikacji dyplom inżyniera mechanika. Został także absolwentem, bez dyplomu,

wydziału hutniczego.

H. już w 1945 pracował w Akad. Górniczej w charakterze asystenta. Od XI 1946 do XII 1948 był zatrudniony jako starszy asystent w Zakładzie Odlewnictwa. 1 I 1949 przeniósł się do Inst. Odlewnictwa Ciężkiego w Krakowie, w którym objął kierownictwo Pracowni Formy i Rdzenia. W VI 1953 został kierownikiem Zakładu Technologii Ogólnej. W 1962 H. uzyskał doktorat na wydziale odlewniczym AGH na podstawie pracy *Najdłuższy dopuszczalny czas zalewania staliwa węglowego do form piaskowych*. 3 V 1963 został samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym w Inst. Odlewnictwa, w którym pracował do VI 1967. W 1966 uzyskał habilitację na Politechnice Śląskiej w Gliwicach na podstawie rozprawy *Metoda doboru i obliczania parametrów kadzi zatyczkowych i układów wlewowych form zalewanych staliwem węglowym*.

H. współpracował także z innymi uczelniami. W 1950–51 wykładał w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej w Częstochowie, w 1952 na Politechnice Śląskiej, a następnie na Politechnice Częstochowskiej, w której pracował w Katedrze Odlewnictwa. W 1960 nawiązał kontakt z Politechniką Poznańską, a etat w niej uzyskał w 1965. Był organizatorem i kierownikiem Zakładu Maszyn i Urządzeń Odlewniczych przy Katedrze Odlewnictwa i Materiałoznawstwa Odlewniczego (1967–68), a następnie został kierownikiem tej Katedry (1968–70). Po przekształceniu Katedry w Zakład Odlewnictwa kierował nim do końca życia. Był również dyrektorem Inst. Technologii Budowy Maszyn (1973–74). Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał 16 IX 1976. W tym czasie wykładał także na studiach doktoranckich na politechnikach Śląskiej i Warszawskiej. Prowadził też wykłady w Wyższej Szkole Technicznej w Brnie i na Uniw. Technicznym w Belgradzie.

Działalność badawcza H. dotyczyła problemów technologicznych związanych z przepływem ciężkich metali przy wypełnianiu form odlewniczych oraz krzepnięcia i stygnięcia odlewów. Zastosował nowoczesne techniki obliczeniowe do technologii odlewniczej i opracował metodę nomograficzną badań przepływu metalu przez formę. Analizował procesy krzepnięcia i stygnięcia przez

różnicowanie mas formierskich, ich właściwości, stosowanie różnych elementów grzewczych.

Dorobek naukowy H. obejmuje ok. 90 artykułów w czasopismach technicznych. H. był także autorem scenariuszy filmów szkoleniowych dotyczących zagadnień formierskich, które zostały zrealizowane przez Wytwórnę Filmów Oświatowych w Łodzi w 1952.

Należał do członków Sekcji Teorii Procesów Odlewniczych Komitetu Hutnictwa PAN (od 1969), Komisji Inżynierii Materiałowej i Technologii Bezwiórowej Oddziału PAN w Poznaniu (od 1973), wchodził w skład Rady Naukowej Inst. Odlewnictwa w Krakowie. Był także członkiem ZHP (od 1927) i Związku Nauczycielstwa Polskiego (od 1947), a także Akademickiego Związku Sportowego i Polskiego Związku Żeglarskiego. Działał też w Stow. Odlewników Polskich (od 1951) i Poznańskim TPN.

Otrzymał wiele odznaczeń, m.in.: Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznakę Honorową Stow. Odlewników Polskich, Honorową Odznakę Miasta Poznania. Był laureatem m.in. nagród ministra przemysłu maszynowego (1951), ministra przemysłu ciężkiego (1964 i 1965), miasta Poznania i województwa poznańskiego (1973, zespołowej), ministra nauki i szkolnictwa wyższego (1974, zespołowej).

SBTP (A. Baranowski, W. Dembecka, M. Hajkowski).

W. Dembecka: *Wydział Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej. Historia i terażniejszość*, Poznań 1991; J. Jackowski: *STOP – Odlewnie i odlewnicy Wielkopolsce*, Poznań 1997.

Andrzej J. Wójcik